

Jak rozmawiać z mieszkańcami?

Vademecum lokalnych konsultacji

Lokalne konsultacje społeczne...

1. ... włączają mieszkańców do współrzędzenia.

To zaproszenie do dyskusji o wybranym działaniu, planach lub decyzji władz samorządowych. To forum dla wyrażania poglądów i opinii. Dzięki nim władze mogą lepiej poznać zdanie mieszkańców. Konsultacje zapobiegają konfliktom i łagodzą te, które już trwają. Służą współpracy mieszkańców z władzami.

2. ... są jawne.

Zarówno przebieg, jak i rezultaty konsultacji muszą być podawane do publicznej wiadomości z odpowiednim wyprzedzeniem i wykorzystaniem różnych form przekazu. Sprawozdania z konsultacji powinny w szczególności zawierać informację, które uwagi i opinie mieszkańców zostały uwzględnione lub nie oraz jak wpłynęły one na decyzję.

3. ... są powszechne.

Choć konsultowane sprawy dotyczą niekiedy wąskiej grupy osób, powinni o nich wiedzieć wszyscy mieszkańcy. Często temat bardzo ważny dla jednej grupy, dotyczy także interesów szerszej społeczności. W szczególności informować trzeba osoby zagrożone wykluczeniem, np. ze względu na niepełnosprawność, status materialny, miejsce zamieszkania, czy brak umiejętności posługiwania się nowymi technologiami.

4. ... muszą być celowe.

Są związane z podejmowaniem działań publicznych, ich zaniechaniem lub zmianą. Dotyczą zwykle: a) przygotowania jakiegoś rozwiązania, b) wyboru jednego ze sposobów realizacji lub c) gotowego już projektu. Władze powinny zbierać opinie mieszkańców na jak najwcześniejszym etapie prac.

5. .... mają gospodarza.

Organizatorem konsultacji są zawsze władze, jednak mogą się odbywać także z inicjatywy i na wniosek mieszkańców. Część konsultacji jest wymagana przez prawo, inne – są wyrazem otwarcia władz. Ich organizacją może zająć się bezpośrednio urząd, ale władze mogą też zlecić to zadanie firmie lub organizacji pozarządowej.

6. ...wymagają przygotowania.

Urząd, jako gospodarz konsultacji powinien zadbać o to, żeby mieszkańcy mieli wiedzę o tym, co będzie konsultowane. Każde konsultacje należy poprzedzić akcją informacyjno-edukacyjną. Ważne, by wiedza była przekazywana bezstronnie i w przystępny sposób. Informacje z odpowiednim wyprzedzeniem, powinny być zamieszczane m.in. w Biuletynie Informacji Publicznej, stronach internetowych (np. lokalnych organizacji), prezentowane na spotkaniach, w mediach lokalnych.

7. ...wymagają odpowiedniej formy.

Ważne jest zapewnienie powszechnego udziału mieszkańców i zebranie opinii różnorodnych środowisk. Należy umożliwić wyrażanie opinii zarówno w formie pisemnej (konsultacje z wykorzystaniem formularzy, w tym on-line), jak i podczas bezpośrednich spotkań (warsztaty, debaty, itp.). Konsultacje powinny odbywać się w miejscach jak najbardziej dostępnych dla uczestników.

8. ...wymagają odpowiedzi.

Każdy, kto zgłosi uwagę lub opinię w toku konsultacji, musi otrzymać odpowiedź czy i dlaczego jego uwaga została lub nie została uwzględniona. Odpowiedzi powinny być udzielane na piśmie i podawane do publicznej wiadomości. Mogą być udzielane zbiorczo (np. być zamieszczone w tabeli). Ważne, by odpowiedź została podana w terminie wskazanym w harmonogramie konsultacji.

9. ...kosztują czas i pieniądze.

Koszty konsultacji pokrywają władze. Konieczne jest zatem zarezerwowanie w miejscowym budżecie odpowiednich środków lub wpisanie ich do projektów europejskich. Konsultacje wydłużają też czas podjęcia decyzji. Ale jak pokazuje doświadczenie – im lepiej przedyskutowana i rozważona decyzja, tym mniejsze ryzyko, że będzie zła, kosztowna w skutkach i społecznie nieakceptowana.

10. ...nie są wiążące.

Istotą konsultacji społecznych jest poznanie opinii mieszkańców. Ale to głównie na władzach spoczywa odpowiedzialność za decyzję. Informacja ta powinna być zawczasu przekazana mieszkańcom i podkreślana w działaniach informacyjno-edukacyjnych.

Masz Głos, Masz Wybór to ogólnopolska akcja angażująca obywateli oraz władze do dialogu i współpracy na poziomie samorządowym. Jej celem jest zwiększenie zainteresowania mieszkańców udziałem w życiu publicznym oraz poczucia współodpowiedzialności wyborców i wybranych za decyzje podjęte w dniu głosowania.

Macie wpływ na to, co dzieje się w Waszej gminie, możecie działać skutecznie!

Jeśli chcecie brać czynny udział w życiu swojej lokalnej społeczności – zmieniać je, ulepszać, współdecydować, wejdźcie na:

www.maszglos.pl i dołączcie do akcji.

Przebieg akcji możecie też śledzić na Facebooku:

www.facebook.com/maszglos

Skontaktujcie się z nami!

**Kontakt: Fundacja im. Stefana Batorego ul. Sapieżyńska 10a 00-215 Warszawa
tel. 22 536 02 62 fax: 22 536 02 20 maszglos@batory.org.pl www.maszglos.pl**

organizator:

partnerzy:

patroni medialni:

